

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt
Fél évre 3 „
Negy. évre 1 frt 50 kr.
Egy szám ára 5 kr

Hirdetések és nyilt-
léri közlemények
juttatásukra különösen.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:

Starcsovai ut 3 sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherczog
utca 11 szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, előze-
teli és hirdetői díjak,
úgy a lap számküldé-
sére vonatkozó pana-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap, szerda és
péntek reggel.

Főszerkesztő:

Feymann Gyula

Felelős szerkesztő:

Dr. Hódy Antal

ÜGYVÉDEK.

Hirdetések

Vig Simon nyomdájában is felvételnek.

Starcsovai utca 3. szám.

A nagy napok.

— A tanítók gyűlése Pancsován. —

A hetek óta várva-várt nap hét-
főn elérkezett s megjötték Pancsovára
Délmagyarország derek tanítói, hogy
megtartsák itt XXXII-dik rendes nagy-
és közgyűlésüket.

Nagy szeretettel s tüntető lelke-
sedéssel fogadtuk a magyar nemzeti
kultúra e szerény, de lelkes bajnokait
e város falai között. Oly nagy szere-
tetel s tüntető lelkesedéssel, aminőt
megérdemelnek azér, a fáradhatatlanul
hazafias és önzetlen tevékenységükért,
amelyet a jövő hatalmas és meggyőző-
hetetlen Magyarországa érdekében
napról napra oly csendesen teljesítenek.

De nemcsak a fogadtatásuk volt
megindítóan szívélyes Délmagyaror-
szág tanítóinak.

A meleg rokonszenv és igaz
baráti érdeklődés kíséri őket e város-
ban minden lépésükben.

Akár, amidon magas kulturális
eszmékről váltanak mély bölcsességre
valló élvezetes eszmecseréket, akár
amidon a tárgyalások gondokkal ter-
hes munkája után felfrissítő üdülésre
mennek szét Pancsova városába,
megtekintvén nevezetességeit s a kel-
lemes szórakoztatásra alkalmas nyil-
vános helyeit.

S ami nemes vendégeinknek lát-
hatóan jól esik Pancsova város pol-
gárságának ez a barátságos magatar-
tása, amely nemcsak jutalom nekik a
multak nehéz munkájáért s a jelen
reménykedéseier, de egyuttal bő for-
rás arra nézve is, hogy ezentul még
nagyobb kitartással, lelkesedéssel és
buzgalommal küzdjenek mindnyájunk
közös édes anyja: Magyarország kul-
turális haladása szent ügyéért.

A gyűlésnek eddig lefolyt moz-
zanatairól különben az alábbi tudó-
sításunk számol be részletesen:

Vasárnap délután, de különösen hét-
főn reggel Pancsova város zászlódiszbe ül-
tözött utcai már sejtették a járó-kelők kel,
hogy nagy napoknak néz elébe e város
közönsége. Ekkor már mindenki, ha társa-
ságra gyűlt össze, egyébről sem beszélt,
mint a tanítók gyűléséről, az arra érkezők
nagy számáról, elhelyezéséről s a gyűlés-
sel egybekötött különböző multságokról.

Ettől kezdve úgy szólván minden más
megszűnt létezni e város közönségére nézve,
s akinek csak viszonyai megengedték, az
nem elégedett meg pusztán azzal, hogy a
tanítók gyűlésével foglalkozzék, hanem hét-
főn szintén ünnepi köntöst öltött s neki
indult a Ferencz József-térnek, onnan a
hajóállomásnak, majd a vasuti indóháznak,
hogy egyrészt emelje a különböző irá-
nyokból városunkba érkező kedves vendé-

gek fogadtatásának fényét s másrészt
közvetlenül is szem- és fültanuja legyen
ez ünnepélyességek minden nyilvánulásainak.

Hétfőn reggel 8 óra tájban mind na-
gyobb számmal gyülekeztek a helyi rendező
bizottság tagjai is a polgári és felső ke-
reskedelmi iskola impozáns épülete előtt,
ahol a tanító gyűlés állandó irodája van.

Innen történt a kiindulás az első
fogadtatáshoz, amely d. e. 1/29 órakor a
helyi hajóval érkező vendégekre vonatko-
zott. A lobogós kocsimet, amely az utca-
kon átvonult a hajóállomáshoz, mindenütt
nagy érdeklődésnek volt tárgya.

Ez alkalommal érkezett meg többek
között H a l á s z Ferencz minisiteri osztály-
tanácsos is, akit dr. W l a s s i e s Gyula
vallás- és közoktatásügyi minisiter küldött
le hozzánk a gyűlésre képviselőte végett.

Alig történt meg az ekkor érkezett
vendégek kellő elhelyezése, akkor már
elérkezett az ideje a második fogadtatásnak.

Elhez szintén hosszú kocsisor vonult
ki a vasuti indóházhoz, melyet ez alka-
lomra valóságos zászlóerdő borított.

Itt a 1/212 órakor Becskerek felől és
a 12 órakor Versecz felől érkező vendé-
gek fogadtatása játszódott le.

Mikor a fogadó bizottság kiért a
vasuti állomásra, ott akkor már a nagy-
számu érdeklődő közönség annyira elfog-
lalt minden legkisebb területet, hogy a
vasuti tisztikarnak és R a k i e s i e s
Sándor h. főkapitányának nem kis fáradsá-
gába került, míg a pályát szabaddá
tehettek.

Alig, hogy ez megtörtént, a tűzoltók
zenekara rázendítette a „Rákóczy induló“-t
s feltűnt a láthatáron a becskereki vonat.

Ezután még néhány várakozással tel-
jes percz telt el s a vonat a várakozó
közönség szűnni nem akaró éljenzése kö-
zött berobogott a pályaudvarba.

Körülbelül 300-ra tehető azoknak a
száma, akik a vonatból a megállás után
kiszállottak, különösen nagy számmal szebb-
nél-szebb tanítónők és óvónők.

Midőn a kiszállás teljesen megtör-
tént, a közönség soraiból előlépett S z a b ó
János városi főjegyző s Pancsova vá-
ros törvényhatósága nevében szívélyes sza-
vakban üdvözölte az érkezetteket.

Pancsova város közönsége — mon-
dá többek közt Szabó főjegyző — osz-
tatlan örömmel nézett Délmagyarország
tanítóinak jövetele elé, s amidon e vá-
ros nevében arra kéri őket, hogy ezen
tudattal vonuljanak városunk falai közé,
a maga részéről azon igaz kívánságát
fejezi ki, hogy bár rövid ittlétük mind-
nyájunkra hasznos és eredménydús, de
kiváltképpen reájuk legyen a lehető leg-
kellesebb. Meg van győződve, hogy a
„Délmagyarországi tanítóegyesület“ itt
időzése felejtethetetlen emléket fog szí-
vünkben teremteni. Isten hozta Önöket!

Perczekig tartó éljenzés hangzott fel
S z a b ó főjegyzőnek e szép szavaira, amely-
nek lecsillapodtával S c h e n k Jakab egy-
leti elnök arra körülbelül a következőket
válaszolta:

Amidőn 16 év után ismét itt gyűlt
össze az egyesület, hogy az édes hazánk
javára irányított népoktatás szolgálata-
ban álló tanítószáz érintkezzenek, egymást
oktassa és támogassa, a város hatósá-
gának és közönségének igaz őszinte és
ünnepélyes fogadtatásáért az egyesület
nevében legőszintébb köszönetet mond
és őszintén kívánja és reméli, hogy
kölesönös megértés után ezen város
polgársága karöltve fog haladni a nem-
zet napszámosaival az elébük tűzött
magasztos cél felé.

A lelkesen elmondott beszédet szin-
tén harsány éljenzés jutalmazta, amely után
megkezdődött a Nagy-Becskerek felől ér-
kezők bevonulása.

A közönség, valamint az érkezett ven-
dégek jó nagy része azonban még kint
maradt az indóháznál, hogy megvárja a
Versecz felől érkező vendégeket.

Eppen 12 óra volt, amikor a ver-
seczi vonat megjött. A tűzoltók ismét
rázendítettek a „Rákóczy induló“-ra, a
várakozók pedig óriási éljenzésben törtek
ki a nemzeti színű zászlókkal dusan fel-
diszített vonat láttára.

Ez alkalommal szintén érkeztek vagy
300-an, köztük ismét nagyon sokan tanító-
nők és óvónők.

Az üdvözlő beszédet ezuttal újból
S z a b ó János városi főjegyző s arra a
választ ugyancsak S c h e n k Jakab egy-
leti elnök tartotta.

Majd megkezdődött a bevonulás gya-
log és kocsin aszerint, kinek miként ked-
vezett a sors. Mert hogy mindenki kocsit
kaphatott volna, arra elegendő számu fo-
gatot nemhogy Pancsova, de talán az
egész Torontálmegye sem tudott volna
kiállítani.

A bevonulás azonban így is dicséret-
es rendben s az utcákat teljesen ellepett
nagy számu közönség érdeklődése és éljen-
zése közepett történt meg.

A bevonulás után mindenki szállására
vonult, hogy kipihenne az utazás és a
bevonulás fáradaimait, a délutáni órákban
azokkal együtt, akik még a délután 1/21
órákor érkező helyi hajóval jöttek, meg-
tekintsék a város nevezetességeit.

... Lassanként azután beállott az
este s mentül jobban közeledett 8 óra,
annál inkább gyülekeztek a vendégek a
Weifert-féle söresarnokban, ahová az ismer-
kedési estély volt kitűzve.

Ugy 10 óra tájban a nemzetiszínű
zászlókkal, mécsesekkel, továbbá lampionok-
kal feldiszített Weifert-féle sörház kert-
helyisége úgy nézett ki, mint egy valóság-
os tündérváros a sok szebbnél-szebb

tanítónő és óvónővel, akik közül nem egy talán nemcsak a gyűlés idejére, de az egész életére is kötött ösmeretséget.

Rendeteg számban jelentek itt meg részint vendégek, részint városunk intelligens közönsége köréből ugyannyira, hogy az ennek folytán nem megfelelő kiszolgálás kissé lehetetlenné is tette az — ismerkedést.

Mondanunk is felesleges, hogy az estély mélyen benyult a késő éjjeli órákba, sőt a hajnal hasadása is nem egy asztalnál ott találta a vidám társaságokat.

Ezzel azután be is fejeződött az első nap programja, hogy következzen utána másnap, azaz f. hó 5-én a tanítói nagygyűlés.

A nagygyűlés színhelye a „Trombitás” szálloda nagyterme volt, amelyet 8 órára, amikor a gyűlés kezdődött, zsúfolásig megtöltöttek a gyűlés tagjai és egyéb résztvevők.

Ott voltak többek közt Halász Ferencz miniszteri osztálytanácsos, dr. Frankel István min. fogalmazó, dr. Ruschek Antal győri esperes-plébános, Steinbach Antal torontáli, Sebesztha Károly temesi tanfelügyelők, Mattanovich Adolf polgármester, Faragó István belgrádi konzulatusi igazgató-tanító stb.

A terem felső részében levő szimpadon pedig a vezetőség foglalt helyet élén Schenk Jakab egyleti elnökkel.

Mikor az elnök a gyűlést megnyitotta, első sorban bejelentette, hogy dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a gyűlésen való megjelenésében akadályozva levén, helyette mint képviselőjét Halász Ferencz miniszteri osztálytanácsost küldötte ki, akit egyuttal szívből üdvözöl is.

Halász Ferencz osztálytanácsos köszöni az üdvözlést annyival inkább, mert olyan helyről jön, akik a nemzeti erő megteremtői.

Következtek ezután az üdvözlések az egyesületek és testületek részéről, köztük Mattanovich Adolf polgármesteré Pancsova városa, Martin Imréné a helyi bizottság, Dózsa Imréné a Gromon-egylet nevében.

Mattanovich polgármesterünk a következőket mondotta:

Mélyen tisztelt vendégeink! Pancsova város törvényhatósága nevében szívből üdvözlöm a délmagyarországi tanító egyesületnek hozzánk jött tagjait, az egylet, valamint a tanügy barátait és midőn a város összpolgársága nevében azt mondom: Isten hozta önöket, egyuttal biztosítom, hogy a város minden polgára most is tárt szívekkel látta és látja önöket, épp úgy mint, a mikor 16 esztendővel ezelőtt az 1882-ik év július havában városunk szerencsés volt a délmagyarországi tanító-egyletet első ízben falai közt üdvözölni.

Azóta évek során át az egyesület tradícióihoz hiven hazafias és lelkes tevékenységet fejtett ki, haladt a népoktatás-ügy fejlődésének rögzös útján, egyre nőtt és erősödött és általános hirnevet és elismerést szerzett magának buzgó, kitartó, de fáradságos munkával.

És ezen buzgó tevékenysége az egyesületnek — elismerést talált mindenütt, nemcsak a hazai iskolaügy barátai, hanem hazánk közművelődési haladásának bölcs vezetője Wlassics Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minister

ur Ő Nagyméltóságánál is — és Ő Excellentiája meghallgatta kegyesen a mai ünnepély alkalmából alakult e városi helyi bizottság küldöttségének szavát és a nagygyűlésre képviselőjében elküldte Halász Ferencz osztálytanácsos urat, a hazai népoktatásügyi régi kipróbált bajnokát, a hazai néptanítók pártfogóját, a kit a város törvényhatósága és a városi polgárság nevében szintén őszinte szívből üdvözölök.

És midőn még köszönetet mondok a város nevében azért, hogy az egylet városunk meghívását oly előzékenységgel elfogadta, kívánom, hogy az egyesület működése mindig áldást hozó legyen annak minden tagjára és drága magyar hazánkra; kívánom, hogy a miniszter ur Ő Nagyméltósága, illetve mélyen tisztelt képviselőjének várakozásait itteni tapasztalatai kielégítsék és kívánom, hogy önök mindnyájan mint a városnak szívesen látott vendégei körünkben kedves otthonukat találják.

Majd Schenk Jakab tartott rövid megnyitó beszédet éltetvén a királyt s utána felolvasta Gróf Csáky Albinak, Desseffy Sándor esanádi püspöknek, Axaméthly miniszteri tanácsosnak, dr. Kun László esanádi kanonoknak, Kakujay Károly brassói tanfelügyelőnek üdvözölő sürgönyeit, melyeket a gyűlés zajosan megélt. Valamint derűltések közepett azt is, mely „Póttartalékos tanítók” aláírással érkezett.

Ekkor rákerült a sor az előadásokra.

Első volt ezek között a Szentgyörgyi Lajos fehértemplomi tanító „A nemzeti öserő”-ről; ezt követte Molnár József pancsovai tanító „A volt határvidék tanügye a magyar nemzeti állam szolgálatában” czimén. Molnár tartalmas értekezésével s lelkes, sokhelyt pathétikus előadásával igen nagy sikert aratott. Előadása felszólalásra indította még Steinbach Antal és Sebesztha Károly tanfelügyelőkre is.

Hasonlóan nagy érdeklődéssel hallgatták Bányai Ernésztin nagybecskereki óvónő előadását, aki „A kisdudóvoda és népiskola egymáshoz való viszonyáról” értekezett okosan és meglepő szónoki tehetséggel. Méltó pendantja volt e beszédnek Gopcsa Róza szintén-nagybecskereki óvónő néhány szónyi kedvesen előadott észrevétele. Mindkét kisasszonyt feltűnéőn megélték és megtapsolták.

Ezután még Onody Gusztáv tobresztováczi igazgató tartott egy igen értelmes előadást „Neveljünk” czimén s az elnök a nagygyűlés folytatását d. u. 1 órakor a mai napra halasztotta.

Innen a gyűléstök egy része a „Weisz” szállodába ment át, amelynek éttermében d. u. 2 órakor a diszbed vette kezdetét.

Az ebeden, amelyen mintegy 150-en jelentek meg, igen kedélyes hangulat uralkodott, s így természetesen felköszöntőkben sem volt hiány. Toasztokat mondtak Schenk Jakab a királyra s a királyi házra, Bányai Jakab a kultuszminiszterre és képviselőjére Halász Ferenczre, mire Halász az egylet tagjaiért üritette poharát. Folytatták ezután még a felköszöntők árját Kaufman István dr. Bayer Alajosnéra, a zászlóanyára, Keszthelyi István Torontál és Temesmegyék főispánjaira, Ertl József a városra és polgármesterére, Révai Károly Steinbach tanfelügyelőre, Szegfü Sándor Sebesztha tanfelügyelőre, Schenk a saj-

tóra és dr. Ujvári. Dr. Ujvári a helyi bizottságra, Steinbach a tanítónőkre, Reich Gáborné Steinbachra, Frank István Faragó szerb követségi tanítóra, ez viszont Frankra, Sebesztha a papokra és különösen Ruschek győrszigeti prépostra, Ruschek igen szellemesen a hölgyekre, Budnig Ede az egyleti előadókra, Martin Imre a vendégekre, Schwalm Zsilinszkyre, Szentgyörgyi a volt és leendő elnökre, Schenkre, s végül Molnár József a szeretetre.

A bankett úgy 5 óra tájban fejeződött be.

Ezután este 1/9 órakor következett a hangversenyvel egybekötött táncestélyt kint a lövöldében, amelyről azonban majd csak jövő számunkban emlékezhetünk meg.

Ma reggel 7 órakor lesz a közgyűlés, majd a belgrádi kirándulás s ezekkel lezajlanak Pancsován azok a mozgalmas napok, amelyek a nyári szezon első napjait oly kedvessé és emlékezetessé tették sok időre.

H i r e k.

Személyi hírek. Halász Ferencz kultuszminiszteri osztálytanácsos hétfő reggel óta városunkban tartózkodik, hogy a tanítói gyűlésen dr. Wlassics Gyula minisztert képviselje. — Ugyancsak a tanítói gyűlésre vasárnap Steinbach Antal kir. tanfelügyelő is Pancsovára érkezett.

Kinevezés. A földművelésügyi miniszter Hein Ferencz gyógykovács-örmekestert pancsovai folyamfelügyelővé nevezte ki.

Bucsu a bajtársaktól. Miután a helyben állomásozó honvédszázalaj vasárnap hajnalban hosszabb időre Verseczre vonult s ezen idő alatt az ugyancsak itt állomásozó közös zászlóalj is végleg elhagyja Pancsovát, emélfogva a közös tisztikar már szombaton este elbucsuzott a honvédtisztikartól. A lakoma a közös tisztikar étkezőjében volt s megjelent rajta az egész honvéd- és közös tisztikar. A katonás mulatság a kora hajnali órákig eltartott.

Megüresedett állás. A dobriiczai székhellyel bíró körorvos állás, melyhez Dobriicza, Ferdinandfalva, Ilánca, Kis-Margita és Számos községek tartoznak — lemondás folytán megüresedett. Ez állás 1000 frttal van díjazva s érte a pályázati kérvények f. hó 11-ig adhatók be.

A fenséges sziv. József főherceg délvidéki körutjában meglátogatta a tiszta-szent-miklósi és jázovai birtokait is. Itt is, mint mindenütt, a hol megjelent, a legnagyobb szeretettel fogadták ő fenségét. Tiszta-Szent-Miklós és Jázova községe előtt a főherceg ezen látogása örökké emlékezetes marad, mert a főherceg nemeslelkűsége, népe iránti jóindulata tette azt emlékezetessé. A főhercegnek ugyanis Tiszta-Szt.-Miklóson és Jázován 9000 hold földje van, a melyet a két község lakosságának adott bérbe. A bérlet annyira méltányos volt mindenkori, hogy a bérlők nemcsak, hogy megélhettek, hanem igyekezettel vagyoniilag gyarapodhattak is. Mostani látogatása alkalmával népe iránti jóindulatának egy olyan tényét mutatta be, a mely páratlan a maga nemében. A főherceg ugyanis itteni birtokának 2/3-részt, 6000 holdat, eladta a két községnek, és pedig oly feltételek mellett, a melyek miatt áldani fogják még a késő unokák is. A földek eddigi évi bérösszege lesz a vételár-tőke és kamat törlesztési hányada és 25 esztendő múlva a földek a lakosság tulajdonába mennek át, a mi annyit tesz, hogy még 25 évig bérbe adja a községnek a 6000 hold földet és azután odaajándékozta nekik. Az eladásról szóló szerződéseket legközelebb elkészítik és így boldoggá tette a főherceg annak a két községnek lakosságát, a melynek még az a telek sem képezte tulajdonát, a melyre viskóit építette eddig.

Hirlapiródmunk köréből. Julius hó elejével „Közérdek” czimén egy új lap indult meg ismét a délvidéken Nagy-Kikinda városában, a mely társadalmi, közművelődési és közgazdasági tartalommal hetenként egyszer,

vasárnap fog megjelenni. A magyar nyelv és magyar nemzeti szellem ez új bajnokának felelős szerkesztője Geleji Frigyes lesz, akinek jól ismert hírlapírói talentuma teljesen biztosítja, hogy a „Közérdek“ a délvidéknek egyik legjobban szerkesztett magyar lapja leendő.

Visszautasított levél. Zimony város polgármestere a napokban valami közigazgatási ügyben levelet írt Budapest székes-főváros polgármesteréhez. Minthogy azonban a levél kizárólag csak német nyelven íródott s Zimonyból volt keltező, aminő elnevezésű várost tudvalevőleg Magyarországon nem ismerünk hivatalosan, ennélfogva azt a budapesti polgármester elintézetlenül viszszaküldötte a gútsgerint zimonyi kollégának.

Irodalmi ismertetés. A budapesti Athenaeum kiadásában megjelenő „Irodalmi híradó“ legutóbbi számában a Paulini Károly-féle magyar ABC és Olvasókönyvet ismerteti. E czélszerűnek ígérkező munkáról — mint azt lapunk más helyén szintén olvasható — a tegnapi tanítói nagygyűlésen is tartottak előadást.

Utások figyelmébe. Alig van utas, akivel legalább egyszer az a szerencsétlenség meg nem történik, hogy sietségében holmija közül valamit a vasuti kocsiban, vagy a váróteremben hagy. Ez még hagyján volna akkor, ha ennek a kellemetlen körülménynek a tudatára nem akkor jönne rá az utas, mikor a vonat már tovább ment. Ilyenkor azután az, akinek értékesebb tárgya maradt el, táviratilag tudakozódott eltévedt tulajdona iránt. Ezentul azonban érdemes lesz a csekélyebb tárgyak után is táviratozni, mert a kereskedelmi miniszter újabbán elrendelte, hogy az ily táviratok, ha vasuti állomásán a vasuti távirat használatával adatnak fel, július hó 1-től kezdve díjmentesek.

Eljegyzés. Mihajlovics Dusán jarokváci malomtulajdonos a napokban eljegyezte Serdic Mariska kisasszonyt.

Dalosok a király előtt. A temesvári zenekedvelő-egyesület ritka kitüntetésben részesült. Fejérváry Géza báró honvédelmi ministert, mikor legutóbb Temesvárott időzött, arra kérte az egyesület, eszközölje ki legfelsőbb helyen, hogy a buziási hadgyakorlatok alkalmával szerenádót adhasson a királynak. Fejérváry báró most értesítette a polgármestert, hogy a király a zenekedvelők egyesületének a legkegyelmesebben megengedte, hogy előtte énekelhessenek. A helyre és időre vonatkozólag majd később értesítik az egyesületet.

Fizetési idő az adóhivatalban. A pénzügyminiszter a be- és kifizetések idejét az összes kir. adóhivataloknál délelőtt 9-től 12-ig, délután pedig 2-től 5-ig, ott pedig, ahol a hivatalos órák reggeli 8 órától egyhuzamban tartatnak, 9 órától déli 1 óráig terjedő hivatalos órákra korlátozta. Ezen időn kívül a kir. adóhivatalok fizetést sem elfogadni, sem teljesíteni nem kötelesek.

A huszár halála. Nagyikindáról írják: Szép, deli huszáregényt temettek el tegnap itt az idegen földbe, messze falujától; apja, anyja el se jöhettek megsirítani, eltemetni, olyan hirtelen lón szörnyű halála. Vámos Györgynek hívják a fiatal katonát, kinek, de bizony „a világ volt ez a három esztendő!“ Ahogy bement az istállóba, elfelejtette lovát a nevével szólítani, az pedig nagyot rugott, súlyos patkójával fejbe ütve a legényt, ez meg hanyatt esett, tarkója odaütődött a küszöb deszkájához s nyomban ki is adta a lelkét. Az orvosi vizsgálat konstátta különben, hogy nem az eséstől halt meg, hanem a ló rugása okozta a halálos sebet. Egy elfelejtett szóért egy ember halála!

Hamis egykoronások. Újabbán megint nagymennyiségű hamis egykoronások kerültek a vidéken forgalomba. A hamis koronások britániai ezüstből vannak készítve, öntés útján. Osztrák veretűek 1893. évszámmal. Könnyen fel lehet ismerni és megkülönböztetni a nem hamisaktól, mivel a színök feltűnően szürke és vastagabbak a rendesnél.

Árverés a Vaskapunál. Az oly sok fáradság árán szabaddá tett Vaskapunál érdekes árverés lesz f. hó 11-én. Ekkor fogják ugyanis önkéntes árverés útján eladni azon milliókat érő holmikat, amelyekkel a magyar nemzet ezt a világraszóló nagy művet megalkotta. Azok az eszközök pedig, amikkel ezt sikerült elérni:

furók, zuzók, kotrók, daruk, horgonyok, lánczok, szerszámok, uszó esztergák és vizen járó lakatos-műhelyek, szivattyúk, kutató-hajók, amelyekkel a vizalatti sziklát robbantották el az utból; orvosi műszerek, amikkel azokat gyógyították, vagy azok fájdalmát enyhítették, akik áldozataivá lettek a kötelességnek, a munkának; buktató és köves kocsik, sinek. Végül eladásra kerülnek még butorok és irodai berendezések is.

Végzetes gyermekjáték. A torontálmegyei Nagy Szent Miklós község határában a legelő-földeken van egy nagyobb terület, a honnan a homokot szokták kiásni. Ezen a helyen már meglehetősen gödör létezik s körülötte nagy halmaz földanyag. A mi a német községi gyermekeknek hepe hupás voltánál fogva kedvenc játszó helye. Itt játszott a napokban is több iskolás gyermek, még pedig kettő benn a gödörben sétált, éppen felette meg egy földrakáson egy másik szaladgált; egyszerre csak hirtelen földcsuszamlás támadt mire a mélységben levő 2 gyermek a föld alá volt temetve. Hosszas munka után sikerült előkaparni a két gyereket, de az egyik, egy 9 éves már meghalt. A második élesztési kísérletekkel sikerült magához téríteni s hihetőleg megmenthetik az életnek.

Hazafias utazók. A magyarországi kereskedelmi utazók egyesülete azon kérelemmel fordult a kamarákhoz, hogy hívják fel a saját tagjaikat, miképp azok a kereskedelmi utazókkal szemben lehetőleg a magyar nyelvet használják. Báró Daniél Ernő kereskedelemügyi miniszter most az összes kamarákhoz leiratot intézett, melyben hangsúlyozza, hogy bár az ország kereskedelmi forgalmában a magyar nyelv használata már is hatalmas arányokat öltött, mégis szívesen ragadja meg az alkalmat, hogy a magyarországi kereskedelmi utazók egyesületének fent jelzett megkeresését az egyesület kérelméhez képest részéről is a kamarák figyelmébe ajánlja.

Megbűntetett leánykereskedő. Még a kora tavasszal történt, hogy Flattinger Ferenc nagybecskereki korezmáros megszólította Csollák Zsófia cselédleányt, vajjon nem volna-e hajlandó Belgrádban szolgálatba állni, a hol tud számára egy pompás helyet. Kiszínezte, hogy milyen becsületes a család, a hova vinni akarja s Csollák Zsófia hamar beleegyezett az utazásba, mire Flattinger rábizta őt egy paprikakereskedő ismerősére, maga pedig előre utazott Zimonyba, a hol ígérete szerint találkozni fognak. Ugy is történt minden. Zimonyban aztán csónakot kerestek, hogy átevezzenek a Dunán, de közben két csendőr járt arra s Flattinger figyelmeztette a leányt, hogy húzódjanak most inkább vissza, mert neki nincs utlevele. A kísérlet délután jobban sikerült s ekkor Flattinger 10 forinttal jutalmazta meg a csónakost, a mi szöveget ütött a lány fejébe és nyugtalaná tette. Nyugtalan-sága fokozódott, mikor Belgrádba érkeve, a leendő asszonya megtraktálta; vissza is akart menni azonnal, de rázárták az ajtót. Nyolcz napig volt a házban, mikor végre megtudta, hogy lelketlen kufárok hálójába került. Sokat sirt; eleinte kétségbe volt esve, míg végre belátta, hogy hasztalan az erőlködése. Akkor elmondta a baját egy fiatal embernek s az megszöktette a házból, egyben írt Nagybecskerekre az öreg Csolláknak, ki rögtön elutazott a leányáért és hazahozta. Ugyanekkor a nagybecskereki rendőrkapitányság Flattinger Ferenc kovácsmester korezmárost hatósági engedély nélküli kivándorlás közvetítése miatt 20 írt pénzbüntetésre ítélte, amelyet most Torontálmegye alispánja — igen helyesen — 20 napi elzárásra s további 10 napi elzárásra átváltoztatandó 100 frtyai pénzbüntetésre emelt föl.

Az utolsó hét. Kunhegyi Miklós szintársulata a múlt héten befejezte előadásait Nagy Szent Miklóson is s onnan szintársulataival elutazott új állomáshelyére Szolnokra. Kunhegyinek az utolsó héten is meg volt a szerencséje a nagy szt. miklósiakkal, mert a bucsuelőadások is mindig szép közönség jelenlétében folytak le. Voltak jutalomjátékok is és pedig F. Lányi Irmának, Gömörinek és Sz. Nagy Imrének, melyek közül különösen a Lányiét nézte végig nagy közönség.

Kiránduló diákok. A szentesi főgymnasium 17 tanulója 4 tanár vezetése alatt néhány nap

óta a Délvidéken tartózkodik, hogy megtekintésék az Al-Dunát, Belgrádot, Zimonyt, Orsovát és Herkulesfürdőt. Innen a buzovicsi völgyön át az aninai híres telepét is megtekintik.

A csőd előtt. A hitelezők egyletének értesítése szerint Damjanovics Helén pancsovai divatárusnő fizetésképtelenséget jelentett.

Szerencsétlenül járt mentők. Bégaszentgyörgyről írják, hogy a június hó 30-án délután lezajlott zivatar Nagy-Torák községben nagy szerencsétlenségek okozója. A villám ugyanis belecsepott Freutz Petrunak meglehetősen nagy házába, mely rövid idő alatt teljesen lángba borult. A lakosság csakhamar hozzáfogott a mentési munkákhoz, de a hirtelen elharapódzó lángokban ez csak lassan folyt. A gazda segítség-küldésaira s rimánkodására Quint Miklós és Weckl József bégaszentgyörgyi kőművesek — kik éppen a vész színhelyéhez közel dolgoztak — behatoltak az égő házba, hogy abból több értékes tárgyat kihozzanak, alig voltak azonban bent, mikor a tető recsegeve leszakadt s a két mentő elől a kijárást teljesen elzárta. Csak nagynehezen sikerült nekik a szabadba kivánszorogniok. Quint égési sebei életveszélyesek, míg Weckl kevésbé súlyos sérüléseket szenvedett.

CSARNOK.

Rajtam kívül. . .

Rajtam kívül nincs a földön
Ilyen árva.
Meg is halok, tudom én azt,
Meg is halok nem sokára.
Ha meghalok szőke kis lány
Egy könyecseppet hullass értem,
Akkor talán tépett szívem
Megnyugszik a sír ölében.

Ha rám borul a sirhalom
Mindörökre,
Hullass értem egy könyecseppet,
Mert a köny a lélek gyöngye.
Hullass értem egy könyecseppet,
Gondolj reám, ne felejts el!
S koszorúzd meg a fejfámát,
A siromat nefelejtessel.

Olyan édes lesz a sirban
Majd az álom,
Ha tudom, hogy nem feledett
El mindenki a világon.
Nem is fogok visszavágyui
Soha-soha a világra,
Ha tudom, hogy az a kis lány
Koszorút tesz a fejfámra!

Kiss Ernő.

Szerkesztői üzenet.

V. T. urnak. Előbbi nézetünk formális megváltoztatásával beküldött versét e helyen készséggel közreadjuk, amint következik:

Anyám sirján.

Sirhalomra borultam,
Óh, te édes, jó anyám
S könnyes szemmel csókolgattam
Koszorudat a fejfán.

Ama hantot csókolgatók,
Amely téged eltakar
S szivrepesztve felsóhajtok:
Jöjj ki anyám, jöjj hamar!

. . . Hivlak, hej, de te nem hallod
A fiad künn hiába vár;
Mert, ki ott van, az már halott,
Nem jön ki az többé már.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Nyomatott Vig Simon gyorsajtóján.

Menyasszonyruha-selyem 65 krtól

14 ft 65 krig méterenként valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selymek 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt, legdivatosabb ruhák s blousokra. Privát fogorvosoknak postabérammentesen s házhoz szállítva, Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba levélbélyeg kétszeresen ragasztandó!

HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben.
(cs. és kir. udvari szállító.)

Lapunk egyes számonként egyelőre csak Vig Simonnál kapható.

Hajómenetrend.

Pancsova, Belgrád és Zimony közt.

— Helyi hajó számára. —

Pancsováról indul d. e. $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{4}$ 9 d. u. $\frac{1}{2}$ 3.

Zimonyból indul d. e. $\frac{1}{4}$ 7, $\frac{1}{4}$ 12 d. u. 7.

Megjegyezzük, hogy az utazók kényelme szempontjából minden vasárnapon és az alatt megnevezett ünnepeken a helyi hajó Zimonyból Pancsovára csak este 8 órakor fog indulni.

Az ünnepek: június 29, július 6, 11, augusztus 1, 15, 18, 20, szeptember 8, 10, 20, 26.

— Nagy hajó számára. —

Pancsováról (elővesztelő) indul lefelé minden esütörtök, szombat, hétfő d. e. 6 órakor; felfelé pedig minden szerda, péntek, vasárnap d. u. 6 órakor.

Zimony és Belgrád közt.

— Helyi hajó számára. —

Zimonyból indul: d. e. 5 órától $\frac{1}{4}$ 12-ig minden órában, d. u. 1— $\frac{1}{2}$ 9-ig szintén.

Belgrádból indul: d. e. $\frac{1}{2}$ 6-tól $\frac{1}{2}$ 12-ig óránként, d. u. $\frac{1}{2}$ 2—9-ig szintén.

Vasúti menetrend.

Az éjeli idő esti 6 órától reggeli 5 óráig a perczeket jelző számjegyeknek aláhuzásával van kiténtve.

PANCSOVA és VERSEZ közt.

Állomások	óra és percz	Menetár		
		I.	II.	III.
Pancsováról ind.	4:20 8:49 2:26	—	—	—
Réva-Ujfalu "	5:04 9:33 3:10	50	30	20
Tor.-Petrovosszello érk.	5:31 10:00 3:37	60	40	25
" ind.	5:58 — 3:57	—	—	—
Alibunár "	6:18 — 4:14	90	55	35
Károlyfalva "	6:39 — 4:26	100	60	40
Temes-Miklós "	6:59 — 4:42	100	70	45
Ulma "	7:18 — 4:59	120	80	50
Vlajkovecz "	7:30 — 5:11	180	120	75
Versezre érk.	7:47 — 5:28	180	120	75
Temesvárra érk.	1:29 — 8:40	—	—	—
Báziásra "	9:54 — —	—	—	—
Budapestre "	7:40 — 7:15	—	—	—

VERSEZ és PANCSOVA közt.

Állomások	óra és percz	Menetár		
		I.	II.	III.
Budapestről ind.	— 8:15	—	—	—
Báziásról "	3:25 4:20	—	—	—
Temesvárról "	6:12 2:20	—	—	—
Versezről ind.	8:45 6:30	—	—	—
Vlajkovecz "	9:08 6:48	—	30	15
Ulma "	9:15 7:02	—	40	22
Temes-Miklós "	9:38 7:29	—	50	30
Károlyfalva "	9:49 7:50	—	60	40
Alibunár "	10:03 8:07	—	120	80
Tor.-Petrovosszello érk.	10:21 8:27	—	120	80
" ind.	10:36 8:59	6:03	—	—
Réva-Ujfalu "	11:09 9:23	6:36	160	100
Pancsovára érk.	11:40 9:54	7:07	180	120

PANCSOVA és KUBIN közt.

Állomások	óra és percz	Menetár		
		I.	II.	III.
Pancsováról ind.	2:26 8:49	—	—	—
Réva-Ujfalu "	3:10 9:33	—	50	30
Toront.-Petrov. érk.	3:37 10:09	—	60	40
" ind.	8:27 10:41	—	—	—
Leánykút "	9:09 11:04	—	100	60
Delibált "	9:45 11:38	—	120	80
Bavaniste "	10:11 12:00	—	180	120
Temes-Kubin "	10:31 12:58	—	210	160
Kubin-Dunapart érk.	— 1:11	—	—	—

KUBIN és PANCSOVA közt.

Állomások	óra és percz	Menetár		
		I.	II.	III.
Kubin-Dunapart ind.	— 1:45	—	—	—
Temes-Kubin "	4:09 2:01	—	30	15
Bavaniste "	4:23 2:20	—	50	30
Delibált "	4:53 2:53	—	60	40
Leánykút "	5:22 3:21	—	120	80
Toront.-Petrov. érk.	5:43 3:42	—	180	120
" ind.	6:03 8:50	—	—	—
Réva-Ujfalu "	6:36 9:23	—	220	140
Pancsovára érk.	7:07 9:54	—	240	160

PANCSOVA és N-BECSKEREK közt.

Állomások	óra és percz	Menetár		
		I.	II.	III.
Pancsova ind.	3:10 7:48 1:56	—	—	—
Tor.-Almás "	3:24 8:01 2:12	30	15	10
Ferenchalom "	3:36 8:11 2:25	40	22	15
Czrepaja "	3:51 8:25 2:42	75	50	30
Tor.-Vásárhely "	4:17 8:45 3:07	75	50	30
Antalfalva "	4:25 8:55 3:22	150	100	60
Tor.-Ozora "	9:1 3:48 1:50	100	60	—
Toma-ovác "	9:35 4:09 2:25	150	90	—
Écska-Zsigm. "	10:01 4:38 3:00	200	120	—
Sándorudvar "	10:13 4:50 3:00	200	120	—
N.-Beeskerek gyárt. "	10:24 5:03 3:15	250	150	—
N.-Beesk. Bégap. "	10:35 5:16 3:25	250	150	—
N.-Beeskerek érk.	10:38 5:19 3:25	200	150	—
N.-Kikindára érk.	2:51	—	—	—
Budapestre "	7:40	—	—	—

N-BECSKEREK és PANCSOVA közt.

Állomások	óra és percz	Menetár		
		I.	II.	III.
Budapest ny. p. u. ind.	7:00 8:15	—	—	—
N.-Kikinda érk.	3:23 12:40	—	—	—
" ind.	4:57 1:00	—	—	—
N.-Beeskerek érk.	7:5 4:45	—	—	—
N.-Beeske. ek ind.	8:02 6:15	—	—	—
N.-Beeske. Bégap. "	8:07 6:20	30	15	10
N.-Beeskerek gyárt. "	8:19 6:29	30	15	10
Sándorudvar "	8:29 6:37	30	15	10
Écska-Zsigm. "	9:02 6:51	40	22	15
Toma-ovác "	9:16 7:20	150	100	60
Tor.-Ozora "	10:04 7:33	150	100	60
Antalfalva "	4:39 10:31	7:53	225	150
Tor.-Vásárhely "	4:52 10:54	8:07	225	150
Czrepaja "	5:09 11:12	8:20	300	200
Ferenchalom "	5:26 11:30	8:33	300	200
Tor.-Almás "	5:36 11:42	8:41	300	200
Pancsova érk.	5:50 11:58	8:53	375	250

4357 sz.

tk. 1898.

Végzés árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a **Hueska György** lajosfalvi lakos javára 1280 frt. tőke, ennek 1897 évi április hó 28-tól járó 6% kamata, 54 frt. 65 kr. eddigi 7 frt. 65 kr. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144 §-a alapján s 146 §-a értelmében id. **Vika András** lajosfalvi lakos ellen a Lajosfalva községben fekvő és a lajosfalvi 1799 sz. tkben foglalt 55 hrsz. a. 2 hold II. oszt. szántóra egészben 148 frt. 55 hrsz. a. 2⁸⁰⁰ hold II. oszt. kaszáló egészben 184 frt. 7 hrsz. a. 1. hold szőlő egészben 165 frt. hrsz. nélk. és 400[-]öl kert 32 frt. 471 sz. ház és 800[-]öl házhely 112 frt. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közli.

A nyilvános árverés Lajosfalva községében 1898. évi július hó 25-én d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ügy a tkvi hivatalban mint a Lajosfalva községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.

3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 14 frt. 80 kr. 18 frt. 40 kr. 16 frt. 50 kr. 3 frt. 20 kr. és 11 frt. 20 kr. készpénzben vagy ovadékképpen értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, a kisbirtokosok országos földhivatalintézete bantpénz nélküli árverezhet.

Pancsován a kir. tszék tkvi hatósága, 1898 évi március hó 4. napján.

Medzihradsky,
kt. bíró.

12242 szám.

tkvi 1898.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán a kisbirtokosok orsz. földhit. intézete javára 59 frt. 40 kr. tőke, ennek és pedig 29 frt. 70 kr. 1897. évi június hó 16-tól 29 frt. 70 kr. után pedig 1896 évi december hó 6-tól járó 6% kamata, 60 frt. vagyonhátalék 16 frt. 15 kr. eddigi, 4 frt. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett, az 1881: LX. t.-cz. 144. és alapján 146 §-a értelmében **Pavkov Péter** és **Agnieza** dolovai lakosok ellen a Dolova községben fekvő és a dolovai 2960 sz. tkben foglalt 1. dülő 279 hrsz. 2⁸⁰⁰ hold II. oszt. szántóra 256 frt. 2. dülő 279 hrsz. 2¹³³³ hold II. oszt. szántóra 316 frt. 3. dülő 3¹⁴⁶⁷ hold II. oszt. szántóra 280 frt. 1. dülő 208 hrsz. 3⁹¹⁶ hold I. oszt. kaszáló 385 frt. a. 409 hrsz. 5-47[-]öl szőlőre 28 frt. a. 396 hrsz. 400[-]öl szőlőre 20 frt. a. 318 hrsz. 660[-]öl szőlőre 34 frt. a. 325 hrsz. 1²⁶⁷ hold II. oszt. szántóra 60 frt. becsárban az árverést elrendeli és azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közli.

A nyilvános árverés Dolova községében 1898 július hó 22-én d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ügy a tkvi hivatalban mint a Dolova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 25 frt. 60 kr. 31 frt. 60 kr. 28 frt. 38 frt. 50 kr. 2 frt. 80. 2 frt. 3 frt. 40 kr. és 6 frt. 50 kr. készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1898. évi június hó 13-én.

Jankó s. k.
kir. tsz. bíró.

1 és 9515 sz.

tkvi 1898.

Végzés, árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Dr. Eremin György ügyvéd által képviselt Lang Pál perlaszi lakos javára 20 frt. tőke, ennek 1896. évi augusztus hó 29-től járó 6% kamata, 10 frt. 20 kr. eddigi, 7 frt. 65 kr. jelenlegi, továbbá Dr. Goldmann József ügyvéd által képvis. Kadelsburger L. czög javára 39 frt. 80 kr. tőke ennek 1897 szeptember hó 1-től járó 6% kamata 11 frt. 60 kr. eddigi 9 frt. 65 kr. jelenlegi és még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján s 146 §-a értelmében **Paletás Rakila** és **Száva** barátai lakosok ellen a Baranda községben fekvő és az 1326 folt. 2876 sz. tkben foglalt, 4. dülő 7 hrsz. 1 hold I. oszt. szántóra 112 frt. 2. dülő 7 hrsz. 800[-]öl II. oszt. szántóra 36 frt. 3. dülő 7 hrsz. 1⁸⁰⁰[-]öl II. oszt. szántóra 109 frt. a. 309 hrsz. 31[-]öl gyümölcs kertre 4 frt. hrsz. nélk. 84[-]öl gyümölcs kertre 10 frt. hrsz. nélk. 30[-]öl 4 frt. 44 hrsz. 800[-]öl gyümölcs kertre 95 frt. 107 hrsz. 715[-]öl szőlőre 144 frt. a. 13 ö. i. sz. ház és 400[-]öl házhelyre 124 frt. az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közli.

A nyilvános árverés Baranda községében 1898. évi augusztus hó 3-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ügy a tkvi hivatalban mint a Baranda községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1) Kikiáltási ár a becsár.

2) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.

3) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 11 frt. 20 kr. 3 frt. 60 kr. 10 frt. 90 kr. 40 kr. 1 frt. 40 kr. 9 frt. 50 kr. 14 frt. 40 kr. és 12 frt. 40 kr. készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, a kisbirtokosok országos földhivatalintézete jelzálogos hitelező azonban bantpénz nélküli árverezhet.

Pancsován, 1898. évi május hó 4-én.

Jankó.
kir. bír.